

Obsah

<i>Úvod</i>	2
1. Zase ráno	4
2. Konečně večer	16
3. Rané dětství	19
4. Stěhování do Brna	31
5. Nelehké dospívání	43
6. Moje dvojče	55
7. Dovolené s tátou	59
8. Au-pair ve Skotsku	66
9. Jak se seznámit	77
10. Život v oblacích	93
11. Záliba v cestování	115
12. Práce a vyhazovy	120
13. Zpátky v Brně	143
14. Současnost	153
15. Rezignace	172
<i>Doslov</i>	175

Úvod

Blíží se jedenáctá hodina a já začínám být nervózní. Ještě chvíli a přijde sousedka. Nejprve potichu zaklepe, pak hlasitěji a když nebudu otevírat, zazvoní. Dělá to už skoro rok, několikrát do týdne. Bydlí o dvě poschodí výš a zvykla si, že ji vozím k rodičům, kteří bydlí ve stejném městečku, jen pár set metrů od nás. Bere už jako samozřejmost, že jí cestou ještě zastavím u samošky, kde si nakoupí, a mně podá dvacetikorunu, abych jí došla do trafiky pro noviny. Někdy nejde do samošky a čeká před trafikou v autě, až přijdu s jejími novinami, a vůbec jí nenapadne, aby si pro ně došla sama. Přitom je to štíhlá pětapadesátiletá paní bez jakéhokoliv fyzického omezení, která dokáže chodit rychleji než já. Ale prostě si zvykla, že jí dělám taxikáře i osobní asistentku a jediné, co mi za to dá, je kousek nějaké buchty nebo pudinku, které stejně hned vyhodím.

Všichni se diví, proč to dělám. Proč jí zkrátka neřeknu, že už ji vozit nebudu, ať si k rodičům zkrátka dojde sama nebo ať k nim nechodí vůbec. Že nemám čas a ani náladu nechat doma právě rozdělanou práci a ochotně usednout za volant, tím spíš, když vím, že sousedka nepracuje a každodenní návštěvy

rodičů jsou zřejmě její jedinou zábavou. Když ji vezu, vždycky se ptá: „Pracujete, pracujete“? „Ano, pracuju, a mám toho dneska hodně“, odpovídám, ale jí to vůbec nezajímá.

Jsem na ní našťvaná, že mě pořád otravuje. Ale ještě víc jsem našťvaná sama na sebe, že si to nechám líbit.

1. ZASE RÁNO

Probouzím se chvíli před pátou. Moje první myšlenka patří kocourkovi, který se ke mně láskyplně tulí, a zároveň se snažím přijít na to, proč mám hned po ránu ještě horší náladu než obvykle. Za necelou minutu se mi události včerejšího dne pomalu vrací. Musela jsem sousedce říct, že příští týden nejsem doma, takže ji nepovezu. Ze stejného důvodu jsem odmítla bývalé kolegyni překládat na online schůzce s filipínskými pracovníky. Kolegyně mě přemlouvala, abych se na schůzku připojila z dovolené, ale to by mi táta stejně nedovolil. Zklamala jsem jak sousedku, tak i kolegyni, a je mi to líto. Ale tátu zklamat nemůžu. Zítra s ním jedu do Turecka, ale vůbec se mi tam nechce.

Vlastně se mi nechce do ničeho a mám pocit, že už prostě nemám sílu brodit se dalším dnem. Kromě špatného pocitu ze včerejška musím hned po probuzení myslet na tu spoustu povinností, které mě přes den čekají.

Můj den mám totiž vždy přesně naplánovaný. Jakmile vstanu, vyčistím si zuby a jdu se osprchovat. Potom zařezám v kuchyni s obývánkem, který je zároveň mou ložnicí, v koupelně a na chodbě. V pondělí a ve čtvrtek si

ráno umyju hlavu. Ve středu vyčistím kuchyňskou linku, stůl a podlahu v kuchyňském koutě a umyvadlo, záchod a podlahu v koupelně. Dvakrát týdně obvykle peru a další den pak obrátím prádlo na věšáku, aby lépe uschlo. V pátek vyčistím izolepou koberec (kvůli jednomu malému koberci nemá smysl pořizovat vysavač) a sáhnu po jedné hromádce oblečení na polici, která se skládá z ručníků, utěrek, pyžama pro mladšího syna a noční košile pro mě a tepláků a trička pro mě na doma, tedy věcí, které jednou týdně vyperu. Vždycky v pátek jednu hromádku použiju jako náhradu za oblečení, které dám do pračky, a připravím si hromádku novou, takže mám zase připraveny dvě hromádky na dva týdny dopředu. Moc dobře vím, že je to nelogické a že na polici tyto hromádky překáží. Samozřejmě bych si mohla oblečení vyndat ze skříně až tehdy, když je budu skutečně potřebovat, ale musím to tak mít kvůli pocitu, že už mám alespoň něco částečně připraveno.

V úterý a ve středu v 5:30 budím mladšího syna, který se musí nachystat na praxi. V 6 hodin odchází. I když bych si pak mohla ještě jít na chvíli lehnout, protože tak brzy být online kvůli práci nemusím, horečně přemýšlím, co je ještě potřeba doma udělat. I když vím, že

mi žádná práce neuteče, musím si nutně nějakou činnost najít, jinak jsem nervózní. A, už to mám: je potřeba připravit maso na večer, uklidit ledničku nebo vynést tříděný odpad. Teprve potom mám dobrý pocit, že jsem ranní povinnosti bez prostojů zvládla. V pondělí, ve středu a v pátek naštěstí tak brzy vstávat nemusím, protože syn má školu zpravidla až od 7:50, jinak jsou mé ranní povinnosti stejné. O víkendech spím nejdéle do sedmi a když nemusím dokončit nějaké úkoly do zaměstnání, najdu si doma jinou práci, rozhodně ne nezbytně nutnou, ale zato zoufale nudnou, například přerovnávání oblečení ve skříni nebo úklid ve skříňkách v obýváku.

Poté, co ve všední den vypravím syna do školy, zapínám počítač a podívám se, jestli mi z práce přišly nějaké emaily. Pracuju jako překladatelka technických a právních dokumentů a mám to štěstí, že většinu týdne můžu pracovat z domu. Jsem ráda, když zjistím, že mi byl zadán nový překlad, hned na něm začnu pracovat. Nebo když mám nějaký certifikát nebo protokol rozpracovaný z předchozího dne. Nesmí toho ale být moc najednou, to pak jsem nervózní, že to nestihnu. Když ale žádný překlad zrovna nemám, jsem nervózní ještě víc a mám špatný pocit z toho, že nemusím nic dělat.

A tak si místo překladu najdu nějakou domácí práci a účelně tak využiju všechnen volný čas.

Zhruba před rokem jsem na několik měsíců musela každý den pracovat z kanceláře, protože jsem měla rozbitý notebook, a když jsem zrovna v práci neměla co dělat, vypracovávala jsem si různé online kurzy a děsila se okamžiku, až přijedu domů a bude tam tolik práce, že nebudu vědět, co mám udělat dřív. Večery pak doma vypadaly tak, že jsem zmateně pobíhala sem a tam a snažila se udělat všechno najednou, nervózně jsem křičela na děti a vše mi padalo z rukou. Ale zastavila jsem se jedině tehdy, až bylo konečně všechno hotovo. V minulosti, kdy jsem měla jiné zaměstnání a chodila denně do kanceláře, jsem večerní návraty domů zvládala daleko líp. To jsem ovšem do svého repertoáru nudných činností ještě nezařadila povinnosti další.

Například němčinu. Začala jsem se ji učit zhruba před deseti lety, nejdříve sama, později jsem se přihlásila do kurzu. Každý den si opakuju slovíčka a vypracovávám cvičení z gramatiky. Když ale dokončím nějaké cvičení, musím se ještě ujistit, že jsem ho opravdu celé dokončila a zkontrolovala, tak ho čtu ještě minimálně dvakrát za sebou. Píšu si do slovníčku nová slovíčka a

přečtu si je hned čtyřikrát, abych měla jistotu, že jsem si je opravdu přečetla. Nejhorší je, že i při čtení knížek v češtině a angličtině, které mě baví, si vždycky poslední odstavec kapitoly přečtu dvakrát, abych měla jistotu, že jsem tu kapitolu opravdu celou přečetla. Několikrát si čtu i zprávy na WhatsAppu a esemesky, které posílám, i ty, které dostávám.

Německy jsem se začala učit hlavně proto, že jsem doufala, že budu mít časem šanci najít si lépe placenou práci, i když o tom poslední dobou čím dál víc pochybuju a učím se už jen ze setrvačnosti, abych ze sebe měla lepší pocit. V minulosti jsem absolvovala zejména online kurzy, v únoru jsem se po dlouhé době osmělila a začala chodit do kurzu „naživo“. Je to pro mě ale utrpení, mezi ostatními studenty se necítím dobře. Pracujeme hodně ve dvojicích a mně komunikace v němčině vůbec nejde, mám pocit, že všichni ostatní jsou lepší než já a že nikdo se mnou nechce ve dvojici pracovat.

Několik let se snažím zhubnout a minimálně půl hodiny denně si udělám čas na svižnou procházku, ať už v okolí naší bytovky, nebo ve městě. Dříve jsem ráda jezdila na kole a chodila plavat. Mám ráda vodu a pocit lehkosti v ní, ještě před několika lety jsem si tento

sport opravdu užívala a pravidelně jsem jezdila na bazén. Ale postupně jsem si dávala stále vyšší cíle, například mi stačilo uplavat jen pět délek bazénu, pak sedm a nakonec deset, to jsem pak padala vyčerpáním. Navíc jsem ztrácela jistotu, jestli jsem už opravdu uplavala šest bazénů, a ne jenom pět, tak jsem si ten šestý pro jistotu zopakovala, pak i ten sedmý a třeba i desátý, takže jsem ve skutečnosti uplavala daleko víc. Ale nesnesla jsem pomyslení, že jsem třeba těch bazénů uplavala méně, než jsem měla v plánu. Ten stejný problém nastal, když jsem doma cvičila a musela některé cviky zcela zbytečně stále dokola opakovat až do doby, než jsem byla přesvědčená, že jsem je v odpovídajícím počtu skutečně vykonala.

Procházky mají tu výhodu, že opravdu na vlastní oči vidím, kam až jsem došla, takže se o tom nemusím stále dokola ujišťovat. Většinou prostě vyjdu ven z domu a jdu, co nejrychleji to jde, ať už to mám za sebou. I když nemám pocit, že tímto způsobem hubnu, chodím ven každý den a zatím se nestalo, že bych vynechala.

Nejvíce mě ubíjí činnosti, které musím vykonávat pravidelně a které jsou zvláště otravné, například velký úklid bytu, který provádím obvykle v neděli, a kdy

kromě mytí koupelny a kuchyňské linky utírám i prach na skříních a vytírám podlahu pod veškerým nábytkem, se kterým lze manipulovat. Ještě horší je pak představa toho, že minimálně jednou za měsíc je potřeba převléct povlečení, umýt zevnitř auto, umýt okna, vyčistit všechny poličky v kuchyni a vyhodit prošlé potraviny a léky. Už předem jsem nervózní z toho, jak strašně se mi tyto činnosti nebudou chtít dělat, ale uklidním se jedině tehdy, až je budu mít hotové. Za další týden ale budu už zase myslet na to, že se pomalu, ale jistě blíží doba převlékání povlečení a mytí oken, poliček a vnitřku auta. Nejhorší na tom je, že zatímco dříve jsem tyto činnosti vykonávala jen jednou za měsíc, teď už se interval zkrátil na tři týdny a je možné, že časem budu mýt okna a převlékat postele každý týden.

Nakládám si den ode dne stále víc a víc úkolů a to, co jsem přes den zvládla před půl rokem, mi už ke spokojenosti nestačí. Před pár lety jsem ještě byla schopna sem tam přes den chvíli dělat něco příjemného, ale teď, když zrovna nemám nic na práci, cítím okamžitě frustraci a potřebu každou volnou minutu dne zaplnit něčím užitečným. Čím dál častěji se stává, že od pocitu

„nemám co dělat, pomoc!“ přejdu během několika minut do pocitu „mám toho strašně moc, nestihnu to!“

Už od rána jsem nervózní, abych všechny své povinnosti zvládla, pořád si je opakuju jako básničku a trochu se uklidním jedině tehdy, až je všechny splním. Ani na minutku se přes den nezastavím a večer pak doslova padám na hubu, ale zato mám dobrý pocit, že jsem zvládla všechno, co jsem si naplánovala, a když ten den udělám ještě něco navíc, tím lépe. Ale zase čím víc navíc toho ten den udělám, tím horší budu mít příští den pocit, když toho neudělám stejně hodně.

Nejhůř se cítím, když můj nabitý program někdo nebo něco naruší a já nemůžu pracovat, i když logicky vím, že mi nic neuteče. Když třeba venku potkám sousedku (ne tu, která chce vozit, tahle je docela fajn), dělám, že ji nevidím, aby se se mnou nezačala bavit a rušit mě, i když bych si s ní i docela ráda popovídala, ale je to přece ztráta času. Trpím vlastně při rozhovoru s kýmkoliv, ať už osobně, nebo po telefonu, protože mám pocit, že tento čas bych mohla využít daleko účelněji. Z tohoto důvodu už kromě za rodinou nejezdím nikam na návštěvy a ani k nám domů nikdo nechodí. Nesnáším prostoje jakéhokoliv druhu, například uvíznutí v dopravní zácpě nebo frontu v obchodě.

Doma jsem většinu dne sama a když jsou doma děti, teď už téměř dospělí kluci, zalezou každý ke svému počítači a ozvou se jedině tehdy, když mají hlad. Vařím jim, peru a nakupuju, nemám problém pro ně cokoliv zařídit a kamkoliv je zavézt, ale moc společných aktivit spolu nemáme, s mámou je to prostě už nebaví a já se jim ani nedivím. Víím, že jsem při jejich výchově udělala spoustu chyb, které si neustále vyčítám. Nejhorší je, že jsem nikdy nebyla důsledná a u kluků jsem neměla žádnou autoritu, kluci rostli jako dříví v lese a můj táta často prohlašoval, že jsou zanedbaní.

Mladší syn nikdy neměl ambice mít ve škole pěkné výsledky, pořád prohlašoval, že se přece nebude kvůli něčemu tak bezvýznamnému jako známky namáhat. Dřív jsem se snažila se s ním učit a pomáhat mu s úkoly, ale byl to boj. Před třemi lety jsem se s ním připravovala na přijímací zkoušky na střední školu, ale nechtělo se mu, stále dokola jsem ho přemlouvala, ať si vypracuje nějaká cvičení z češtiny a z matematiky, ale on stejně prohlásil, že na učební obor s maturitou, kam si podal přihlášku, se dostane i v případě, že mu přijímací zkoušky nedopadnou dobře. A přesně to se i stalo – přijímací zkoušky mu dobře nedopadly a na učňák se dostal. Učitelé na základce svorně prohlašovali,

že kluk je chytrý a má na víc a kdyby se prý víc snažil, byl by jedním z nejlepších žáků ve třídě. Teď má to, co chtěl, bude z něj za rok tiskař. Škola ho ale nebaví a doma se skoro vůbec neučí. Ale i tak má docela slušné výsledky a jak sám říká, proč by se namáhal a měl lepší.

Starší syn se naopak začal v osmé třídě snažit natolik, že měl na konci devítky samé jedničky a přijímací zkoušky na gymnázium udělal jako druhý nejlepší ze všech uchazečů na tuto školu. V průběhu studia ho bavila matematika a počítače a přihlásil se na fakultu informatiky, kam byl přijat bez přijímaček. Zdálo se, že ho škola baví, a byla jsem ráda, že alespoň on má před sebou nadějnou budoucnost. O to větší šok byl, když mi na konci prvního ročníku oznámil, že se studiem končí, že jsou přednášky nudné a celá škola je prý jen ztráta času. Tak se školou sekl a chodil rok jen na nějaké brigády. Teď studuje druhým rokem architekturu v Praze a baví ho to, tak doufám, že na téhle vysoké vydrží. Můj táta tomu ale nevěří a nedávno si neodpustil poznámku, že jsou oba kluci líní po mně a stejně jako já, ani oni to v životě nikam nedotáhnou.

I když vím, že táta přehání, nechci se s ním hádat. Je mu už přes osmdesát a mám strach z toho, abych ho

nenášovala a neohrozila tak jeho křehké zdraví. Jsem posedlá úzkostí, že nejen on, ale i někdo jiný v mém okolí onemocní, bude mít úraz, nebo dokonce zemře. Život je velmi křehký a může se komukoliv, kdykoliv a kdekoliv něco stát. Nejvíce se samozřejmě bojím o děti, které tím, jak jsou samostatnější, mají čím dál víc aktivit mimo domov. V případě, že mi neberou telefon, hned plaším, jestli jsou v pořádku. Mám strach také o rodiče, kteří už nejsou nejmladší, a vím, že je jen otázkou času, kdy zemře třeba teta, tátova sestra, která si nedávno zlomila nohu v krčku, nebo bývalá tchýně, které je už hodně přes osmdesát a má spoustu zdravotních problémů. Celý den jsem v neustálém napětí, že někdo zavolá a sdělí mi smutnou zprávu. Nejhorší na tom je, že vím, že dříve či později to přijde, a já vlastně jen čekám, kdy se tak stane. Mám pocit, že jedinou jistotou v mém životě je to, že postupně budou umírat lidé, které mám ráda.

O sebe se nebojím, někdy mám naopak sobecké přání, abych onemocněla a nemusela celý den jen plnit povinnosti, které si ale paradoxně ukládám já sama. Ale to bych musela onemocnět natolik, že bych byla mimo realitu a nevyčítala bych si, že nic nedělám. Čím dál častěji mám také pocit, že i žít je zkrátka moje

povinnost a život jako takový mi už nemůže přinést žádné velké potěšení. Uvědomuju si ale, že tu musím být kvůli svým dětem, které mě mají rády, i když to moc nedávají najevo. A také kvůli ostatním členům rodiny, kteří by velmi těžce nesli, kdyby se mi něco stalo.

2. KONEČNĚ VEČER

Konečně je tady večer a můj mozek mi neodbytně hlásí, že je po celodenním shonu a stresu čas vypnout. To si pak konečně dopřeju svou jedinou radost, a to je alkohol. Mám pravidlo, že mi musí stačit půl litru vína, ale jen zřídka kdy se mi podaří vypít ho méně. A musím ho mít denně. Nikdy nejsem vysloveně opilý, ale moc dobře si uvědomuju, že jsem na alkoholu už závislá. Jedinou pozitivní věcí je, že díky své sebedisciplině (jestli se v tomto případě ještě dá o nějaké sebedisciplině mluvit) opravdu nevypiju více než půl litru vína denně a nikdy bych také pod vlivem alkoholu nesedla za volant. Piju jen večer, vždy až po 18. hodině, a potom už nikam nejdu a s nikým se kromě dětí nebavím.

K dobrému pití patří i dobré jídlo, ostatně večeri bych si bez vína vůbec nevychutnala. Když už se stane, že večer pít nemůžu, obvykle si ani k jídlu nesednu a sním něco rychle za pochodu. Navíc když vím, že večer přijdu domů pozdě a nebudu mít čas dát si skleničku, mám spolehlivě zkažený celý den.

Na svou dávku vína se vlastně těším už od rána a čím více povinností přes den zvládnou, tím lepší mám ze sebe pocit a jsem přesvědčená, že si to víno můžu po

zásluze dopřát. Po svých dvou skleničkách konečně večer cítím, jak ze mě opadá nervozita a neustálé vtíravé myšlenky, že je ještě potřeba něco udělat nebo že se někomu něco stane.

Poslední dobou si už vůbec nic nedokážu užít a jediným smyslem celého mého dne je čekání na večer. Přeju si, aby den utekl co nejrychleji a aby už konečně bylo 18 hodin a já se mohla napít. I když bych přes den mohla podnikat spoustu činností, které by mi udělaly radost, nedopřeju si je a místo toho se utápím v povinnostech nebo ve výčitkách, když zrovna žádné povinnosti nemám. A večer se pak utápím v alkoholu, abych si alespoň ten závěr dne trochu zpříjemnila. Ironií ale je, že už kolem 20. hodiny jsem tak unavená, že nemám náladu ani odpočívat u televize a nedokážu se ani soustředit na čtení diskuzí na internetu. Takže si vlastně ten večer, na který jsem se celý den těšila, skoro neužiju.

V průběhu let, nebo spíše několika desítek let, jsem se opakovaně snažila s alkoholem přestat. Vždy se mi to povedlo jen na pár týdnů, maximálně měsíců, a to v době, kdy se mi zrovna dařilo v práci nebo mě někdo za něco pochválil. Potom ale stačilo zažít větší stres a

spadla jsem do toho znovu. Teď už bohužel piju několik let bez přestávky každý den.

Blíží se noc a je konečně čas jít spát. Usínám většinou už kolem deváté, ale jelikož syn je běžně do půlnoci vzhůru a nemám vlastní ložnici, moc tvrdě nespím. Navíc máme aktivního kocourka, který se v brzkých ranních hodinách dožaduje jídla a pozornosti. Takže první část noci mě budí syn, druhou část pak kocourek. Ale i tak se na noc těším, protože jen tehdy mám pocit, že konečně nic nemusím. Často se mi zdají sny, ve kterých naplno prožívám emoce, které jsou v bdělém stavu oslabeny antidepresivy a celkovou únavou. Často se mi zdá o zážitcích z dětství a o tom, co jsem v životě už prožila.

3. RANÉ DĚTSTVÍ

Narodila jsem se jako jedna z dvojčat. Maminka tenkrát vůbec nevěděla, že budeme dvě, ultrazvuk v 70. letech ještě prý nebyl, a když slyšel doktor jedno srdíčko, nenapadlo ho, že tam může být ještě jedno. A tak zhruba měsíc před termínem porodu, když byli rodiče jednoho dubnového dne o Velikonocích na chatě, začaly mamince kontrakce. Táta běžel do telefonní budky zavolat sanitku a až druhý den se dozvěděl, že se stal otcem hned dvou dětí. Prý se napřed narodila sestra a porodník prohlásil, že miminko je malé a že je tam ještě jedno. Ležela jsem v děloze napříč a doktor mě musel ještě v matčině břiše otočit. Rodiče měli připravené jméno pro holku, Lenka, a pro kluka, Petr. A tak jsem byla Petra.

Moje vzpomínky začínají v době, když jsem začala chodit do školky, možná ještě o pár měsíců dříve, okolo dvou let, jsou to ale jen útržky vjemů mě a sestry, jak si hrajeme ve stejných tepláčkách na chalupě nebo v jesličkách, jak smutně máváme mamince a pláčeme, když odchází do práce. Vybavuju si také vůni, která byla nějak spojená právě s jesličkami a které jsem se bála, protože znamenala velké neznámo bez maminky.

Když si prohlížím fotky z doby, kdy jsem byla úplně malá, vidím dvě baculatá miminka, zabalená v krajkové zavinovačce, a nerozeznám jedno od druhého. Pak je tu fotka, jak se nahé koupeme ve vaničce na chalupě na zahradě, kde už jsem schopná rozeznat sebe a sestru, jednak podle mého kulatějšího obličejce a ještě kulatějšího břicha. Už od mala jsem byla ta silnější, což mi zůstalo až dodneška. Když jsem si tuhle fotku prohlížela jako dítě, připadala jsem si ošklivá a byla jsem přesvědčená, že maminka přece nemohla mít ráda takovou škaredou tlustou holčičku. Maminka byla naopak krásná, měla husté dlouhé kudrnaté vlasy a byla štíhlá, i když se postupem času stále více zakulacovala. Bohužel jsem po ní místo krásných hnědých vlasů a očí zdělila postavu typu „jablko“.

Ze školky si už toho vybavuju víc, pamatuju si, jak nás tam maminka nebo babička vodila, jak to vypadalo uvnitř, kde jsme měli malou kuchyňku a panenky, i venku na hřišti, kde jsme lezli po prolézačkách. Měla jsem tam dost kamarádek a vždycky mi záleželo na tom, abych byla pěkně oblečená, což znamenalo mít sukýnku nebo šatičky. Kalhoty a sportovní oblečení jsem nosila spíše za trest. Ve školce se mi moc nelíbilo, chtěla jsem být doma s maminkou. Neměla jsem ráda